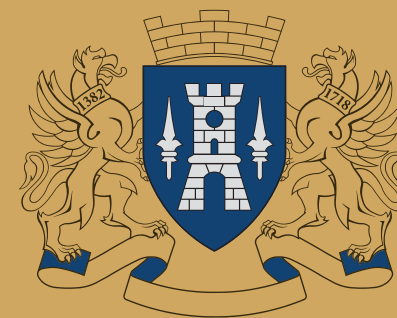

ОКТОБАРСКИ БИЛТЕН
ОПШТИНЕ ХЕРЦЕГ НОВИ 2021.

ОПШТИНА
ХЕРЦЕГ НОВИ

РЕЗУЛТАТИ
КАО МЈЕРА ДЈЕЛОВАЊА

САДРЖАЈ

3	УВОДНА РИЈЕЧ ПРЕДСЈЕДНИКА ОПШТИНЕ
4-5	ХЕРЦЕГ НОВИ ДОБИО ПРВУ ПОДЗЕМНУ ГАРАЖУ И НОВИ ТРГ
6-7	УКИНУТА ПУТАРИНА НА ДИОНИЦИ МЕЉИНЕ-ПЕТИЈЕВИЋИ
8	РЕБАЛАНС ОПШТИНСКОГ БУЏЕТА У ПЛУСУ ПРВИ ПУТ ОД 2008.
9-13	РАДОВИ ПУНОМ ПАРОМ УПРКОС ПАНДЕМИЈИ
14-17	ГРАДСКА ПРЕДУЗЕЋА И СЛУЖБЕ ТЕМЕЉ ДОБРОГ ФУНКЦИОНИСАЊА
18-19	РУКА ПОМОЋИ КАДА ЈЕ НАЈПОТРЕБНИЈЕ
20-22	ГРАД ПЈЕСНИКА И ДАВНИХ ЈУНАКА
23-25	КУЛТУРА ЈЕ ВЕЗА КОЈА МОРА ДА ТРАЈЕ
26-27	ГРАД ПО МЈЕРИ МЛАДИХ
28-29	СПОРТИСТИ СУ ЗЛАТНА МЕДАЉА ХЕРЦЕГ НОВОГ
30-32	ОРЈЕН ПРЕПОЗНАТЉИВА ТАЧКА АКТИВНОГ ТУРИЗМА
33-34	КАПИЈА ЦРНЕ ГОРЕ КА ЕВРОПИ

За издавача
Стеван Катић, предсједник Општине

Уредили
Марија Ристић
Срђан Павићевић

Штампа
Биро Конто, Игало

Гrafичка припрема
Биро Конто, Игало

Фотографије:
Марија Ристић
Срђан Павићевић
Радио-телевизија Херцег Нови
Немања Ристић
Милош Самарџић
Предузеће *Чистоћа*
Предузеће *Водовод и канализација*
Предузеће *Комунално стамбено*
Агенција за развој и заштиту Орјена
Туристичка организација Херцег Нови
Скупштина Црне Горе
Влада Црне Горе
Медиа биро

Тираж
500

Уводна ријеч Предсједника Општине

Рад за добро свих увијек се исплати, потврђено је и у минулој години. Срећан сам и поносан што грађани препознају да су уродили плодом наши вишегодишњи напори да реализујемо бројне пројекте и побољшамо квалитет живота у Херцег Новом. Најбољи доказ за то је повјерење које су Новљанке и Новљани указали на локалним изборима, дајући нам прилику да још четири године водимо овај град правцем развоја, сарадње и отворености.

Упркос изазовима, учинили смо да Херцег Нови овог октобра изгледа боље него многих претходних. Рјешавање инфраструктурних проблема, од којих су неки вишегодишњи – па и вишедеценијски, показало се приоритетним за грађане, и то је нешто што ће и даље бити међу примарним задацима локалне самоуправе.

Успјешно смо завршили пројекат изградње новог трга и јавне гараже вриједан готово четири милиона еура, чиме смо показали да Херцег Нови има знање и капацитет за успјешну реализацију најзахтјевнијих инвестиција. Паралелно смо радили на пројектима који су донијели позитивне промјене у свако новско насеље, увјерени да ниједно улагање није ма ло ако је оно за добробит грађана.

Радује чињеница и да наш град сада, након промјене власти на централном нивоу, може рачунати на помоћ државе и конкретну сарадњу са министарствима. То се огледа, између осталог, кроз ослобађање путарине на путном правцу Мељине – Петијевићи, расписивање тендера за израду главног пројекта реконструкције задужбине у Србини и почетак процедуре за израду пројектне документације за изградњу школе у Игалу.

Наши циљеви су јасни - економски опоравак града, стварање повољног инвестиционог амбијента и услова за отварање нових радних мјеста, инфраструктурно уређење у свим мјесним заједницама, наставак бриге о младима и пружања помоћи социјално угроженом становништву и реализација пројеката планираних Стратегијом развоја. Оправдаћемо и у наредној години повјерење грађана Херцег Новог.

Предсједник Општине
Стеван Катић

Херцег Нови добио прву подземну гаражу и нови трг

Херцег Нови је добио прву подземну јавну гаражу и нови градски трг, на простору испред зграде Општине. Ријеч је о једној од највећих инвестиција у последњих 30 година која је финансирана директно преко буџета локалне управе и реализована у року, упркос економски изазовној протеклој години.

Нови плато и јавна гаража простиру се на више од 6.700 квадратних метара. Умјесто првобитно планираних 125, гаража има 180 паркинг мјеста, уз осам резервисаних за лица са инвалидитетом, а њеним отварањем олакшан је приступ и боравак у центру града, растерећен мирујући саобраћај и скраћено вријеме тражења паркинга. Паркинг је опремљен софтверима за управљање и централизацију, самонаплатним станицама за плаћање услуга, као и двије станице за пуњење електричних возила. Инсталиран је и систем информисања о слободним паркинг мјестима на три локације.

Изградња је започета у марту 2020, а свечано отварање је уприличено 13. јула 2021. године. Радове је извела компанија *Briv Construction*, према пројекту Бранислава Греговића, за надзор радова био је задужен Институт за грађевинарство, на челу са проф.др Душком Лучићем, а у пројекту је учествовало и градско предузеће *Паркинџ сервис*.

Реализацијом инвестиције укупне вриједности 3,9 милиона еура Нови је добио репрезентативан објекат, који не нарушава урбанистичку цијелину и доприноси квалитету живота

у центру града. Простор испред зграде Општине Херцег Нови, који је до прије двије године био недовољно искоришћен, коначно је постао функционалан и добио модерно рухо, какво приличи граду који се убрзано креће развојним путем.

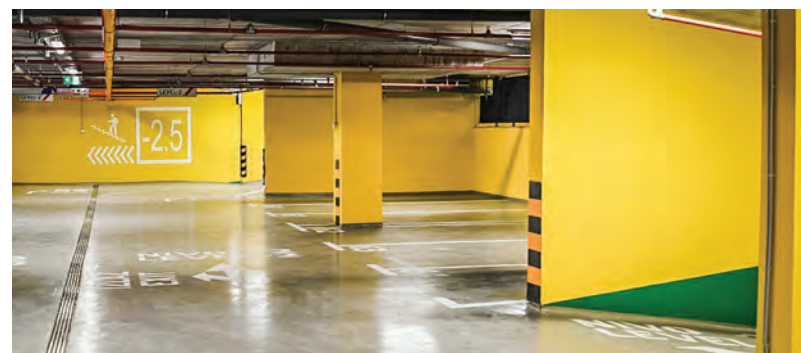
Пројекат изградње подземне гараже и трга представља почетак новог инвестиционог циклуса, а циљ локалне управе је да кроз капитална улагања омогући нове прилике и позитивно утиче на све сфере живота у Херцег Новом – инфраструктурно, културно и економски.

Усвајањем два основна докумената, Просторно-урбанистичког плана и Стратегије развоја за период до 2027. године, локална управа је остварила предуслов за креирање инвестиционог амбијента према потребама локалне заједнице. Услијед пандемијског закључавања у току прошле године изостале су активности промоције на међународним сајмовима, али ће, са укидањем ограничења, у наредном периоду бити креиран програм за привлачење инвестиција и започета интезивна промоција развојних пројеката.

Током овог октобра Општина Херцег Нови је учесник Свјетске изложбе *Expo 2020 Dubai* која траје до марта 2022. године, под кровном темом „Повезивање умова, стварање будућности“. Туризам,

инвестиције и пројекти из Стратегије развоја су и фокусу представљања, са циљем да ова презентација буде иницијална каписла за реализацију нових пројеката и успостављање веза које ће допринијети побољшању економске слике града.

Укинута путарина на дионици Мељине - Петијевићи

Дугогодишњи проблем грађана Херцег Новог и бројних туриста који долазе у град ријешен је укидањем путарине на путу према Требињу, тачније дионици Мељине-Петијевићи.

Путарина је укинута на иницијативу Општине Херцег Нови, чији значај је препознала Влада Црне Горе. Споразум о изградњи, функционисању и трансферу (БОТ) пута Мељине-Петијевићи потписали су министар финансија и социјалног старања, Милојко Спајић, предсједник Општине Херцег Нови Стеван Катић и инвеститор *Универзал Монте*. Укидање путарине озваничили су предсједник Владе Црне Горе, Здравко Кривокапић и предсједница Републике Српске, Жељка Цвијановић. Концесионар пута се обавезао да санира дионицу на локалитету Котобиљ и ти радови вриједни близу пола милиона еура су у току.

Укидањем путарине стављена је тачка на вишегодишње питање које је оптерећивало Херцег Нови. Бенефите овог потеза осјећају грађани Херцег Новог и Требиња, али и укупан црногорски туризам, имајући у виду да су туристи из Босне и Херцеговине традиционално међу онима који остварују највећи број ноћења. Осим тога, сарад-

ња на рјешавању овог питања препозната је као важна за наставак добрих билатералних односа и унапријеђење привредне сарадње Црне Горе и Босне и Херцеговине.

Ова сарадња само је један од показатеља промјене односа Владе Црне Горе према Херцег Новом, која се десила смјеном власти на државном нивоу у августу 2021. године. Почетак мандата нове црногорске Владе означио је и ново раздобље у односу локалне са државном власти. Општина Херцег Нови, као директна веза са грађанима, показала се поузданим партнером Владе у реализацији пројеката који ће донијети напредак и развој. Потврђено је то приликом званичних сусрета и радних састанака, конкретним корацима у правцу рјешавања хроничних проблема, као и интензивирањем комуникације локалне управе са ресорним министарствима, по свим питањима која су од значаја за град.

Ребаланс општинског буџета у плусу први пут од 2008.

Буџет Општине Херцег Нови за 2021. годину увећан је за шест одсто у односу на оно што је планирано, што је први пут од 2008. године да је ребаланс у плусу. Осим тога, усвојен је позитиван завршни рачун буџета за 2020. годину, који показује повећање укупних прихода за око милион еура, упркос чињеници да је протекла година била кризна.

Већ у септембру ове године првобитно планирани буџет града остварен је 86 одсто, што је добар резултат чак и у поређењу са рекордном 2019. годином. Приход од пореза на непокретност до деветог мјесеца реализован је 89 одсто у односу на пројектовани, а приход од накнаде за комунално опремање градског грађевинског земљишта

115 одсто. Позитивни финансијски показатељи потврда су одговорне политике менаџмента локалне управе, боље фискалне дисциплине и мониторинга.

Важно је истаћи да је Општина и током протекле године наставила са спровођењем мјера и олакшица за бизнисе који су тешко погођени пандемијом, те на тај начин исказала солидарност и разумијевање за локалне привреднике. Осим тога, омогућено је грађанима да порез на непокретности измирују у ратама, што је олакшало испуњавање обавеза према локалној управи.

Такође, челници града су одржали више састанака са представницима предузетника, угоститеља и привредних лица погођених епидемиолошким мјерама, односно затварањем у циљу превенције ширења вируса корона. Општина се за интересе привреде залагала и упућивањем иницијатива државним органима, јавним службама, предузећима и инспекцијама, апелујући на доношење различитих олакшица.

Вриједи напоменути и да у протеклих годину дана није било покренутих поступака извршења против Општине Херцег Нови, јер је успоставље-

на добра пракса да се сва утврђена дуговања у поступцима које води овај орган намирују у законом предвиђеном року. Истовремено, извршење у корист Општине износило је од 125.833,71 еура.

Треба додати и да је општинска Дирекција за имовину и заступање након више од четири године успјела да ријеши имовинско-правне односе на дијелу земљишта потребном за изградњу саобраћајнице за хотел Жагер у Бијелој, чиме је ријешен проблем који је кочио реализацију овог пројекта. Такође, исплаћена је накнада за земљиште иза Спортског центра у Игалу, потребно за инфраструктурно опремање.

Општина је партнер на пројекту Заједничког програма Европске уније и Црне Горе у области запошљавања, образовања и социјалне заштите, који спроводи *Даљи развој локалних иницијатива за запошљавање у Црној Гори*. Кључне активности су усмјерене на успостављање и функционисање локалних партнерства за запошљавање у општинама и у том смислу пружање техничке помоћи локалним самоуправама, а крајњи резултат биће Стратегија за запошљавање за период од 2021. до 2025. године.

Радови пуном паром упркос пандемији

Пуном паром и у доба короне – то је био мото локалне управе током протекле године када је у питању санација и изградња локалне путне инфраструктуре и јавне расвјете, као и уређење градских улица у Херцег Новом.

Да ове пројекте, који су препознати као приоритет, није омела ни криза изазвана пандемијом показује чињеница да су на уређењу улица, путева и тротоара изведени радови укупне вриједности преко милион и 200 хиљада еура.

Важну улогу у реализацији пројеката одиграле су мјесне заједнице, а настављена је и добра сарадња са мјештанима и привредом, уз чију помоћ и подршку су извођени радови у свим дијеловима града.

За многе мјештане херцегновских насеља, села и засеока ови пројекти представљају веома значајна улагања, која су прва након више десетина година. Колико уређење и проширење путне мреже олакшава свакодневно функционисање и подиже квалитет живота увјерили су се грађани на: Врбању, Крушевицама, Мокринама, Каменом, Убли-

ма, Подима, Савини, Топлој, Модрој плочи, Гомили, Луштици, у Игалу, Мојдежу, Ратишевини, Дреновику, Немили, Србини, Мељинама, Зеленици, Сасовићима, Ластви, Кумбору, Баошићима, Бијелој, Каменарима, Бјелским Крушевицама. Између села Репаји и Бјелских Крушевица пробијено је 2,5 километра новог пута који је мјештане повезао са Бијелом, Зелеником, Подима и Херцег Новим, а пут је први пут стигао и до села Обалица у залеђу Зеленике.

Санитарна је главна градска улица, кроз центар Херцег Новог, која је годинама вапила за уређењем. Дионица Његошеве и улице Саве Ковачевића дуга нешто више од 700 метара пресвучена је новим асфалтом, што је инвестиција вриједна око 100.000 еура.

Захваљујући радовима на уградњи и санацији јавне расвјете велики број улица и путева коначно је освијетљен и безбједнији за све пролазнике, на више локација у: Игалу, Бајковини, Ратишевини, Мојдежу, Пријевору, Малти, Србини, Мељинама, Кутима, Сасовићима, Кумбору, Баошићима, Ђеновићима, Бијелој, на Каменом и Ублима.

Завршена је прва фаза изградње шеталишне стазе од Бијеле до Каменара, чиме Херцег Нови први пут добија уређену пјешачку комуникацију између ова два велика насеља. Изградњом дионице од уласка у Јошицу до рта Света Неђеља значајно је унапријеђена безбједност и уљепшан угођај бројних мјештана и туриста који свакодневно шетају овом трасом дугом 650 метара. Стаза је доступна и лицима са смањеном покретљивошћу, санирани су постојећи парапети, постављене клупе, засађено зеленило и постављена јавна расвјета. Радове вриједне 180 хиљада еура финансирани су Општина и Јавно предузеће за управљање морским добром, а изведени су према главном пројекту Агенције за изградњу и развој Херцег Нови.

Израђен је тротоар уз Јадранску магистралу у Игалу, на потезу од Института до Рибарске улице. Нови тротоар уклопљен је у постојећи и прилагођен је особама са отежаним кретањем. На овај начин, локална управа је ријешила проблем који је остао након реконструкције магистрале и унаприједила безбједност пјешака, као и бројних туриста који бораве у Институту Игало и хотелу „Play“.

Адаптиран је тротоар у улици Орјенски батаљон. Захваљујући овом пројекту, у кратком року је санирана пјешачка стаза којом је годинама био немогућ несметан пролазак особа са инвалидитетом и колица за дјецу, те омогућено сигурније кретање улицом Орјенски батаљон.

У протеклој години завршен је још један пројекат за љепше новске скале – уређено степениште у Топаљској улици, која повезује магистралу и Његошеву улицу. На степеништу које свакодневно користи велики број грађана урађена је нова бетонска оплата, јавна расвјета и рукохвати, што га је уљепшало и учинило безбједнијим за коришћење.

Суторина је добила вишенамјенског игралиште, чиме су дјеца и млади у овом насељу по први пут добили свој спортски терен. Игралиште може да се користи за кошарку, рукомет и мали фудбал, а важно је и то се налази уз нови објекат Дневног центра за дјецу са сметањама и тешкоћама у развоју.

У центру Игала завршено је уређење сквера и у рад пуштен јавни, улични сат, урађен по главном пројекту Агенције за изградњу и развој. Сквер на раскрсници улица Пете црногорске бригаде и Сава Илића поплочан је каменом, са кружном зеленом површином у средини, на којој су постављена три сатна механизма, сваки окренут у другом смјеру.

У сарадњи са Управом јавних радова Црне Горе договорена је изградња и расписани тендери за пројекте укупне вриједности око 600.000 еура који ће бити реализовани у наредном периоду: изградња пасареле у насељу Бијела, реализација пројекта регулација водотока Немила код кружног тока, спајање насеља Зеленика на главни канализациони колектор и санација пута од Дома пензионера до магистрале, уређење локалне путне инфраструктуре и израда идејног рјешења и главног пројекта реконструкције задужбине Бошковић-Ђуровић-Лакетић у Србини.

Градска предузећа и службе темељ доброг функционисања

У протеклој години отворена је адаптирана градска пијаца, као резултат пројекта који је донио боље услове за продавце и бољу услугу за купце. Врата пијаце симболично су поново отворили закупци тезги, који нису крили задовољство изведеним радовима. Имајући у виду да је постављена нова расвјета, сада је на пијаци могућ и рад ноћу, што је отворило могућност за организацију базара, сајмова, изложби и других сличних дешавања након радног времена.

Радове на адаптацији извело је предузеће *Комунално сшамбено*, које је претходно уредило и пијаци у Игалу. Посао је подразумевао комплетну адаптацију и прилагођавање свим условима по систему НАССР стандарда. Санирани су водоводна и канализациона мрежа, електро инсталације и атмосферска канализација, уређене су фасаде у зони приземља, постављена нова опрема и урађена реорганизација простора. Старе и дотрајале тезге замијењене су новим, једнообразним брендираним штандовима који су наткривени. Пруређени су простори за продају млијечних производа и занатске дјелатности, као и санитарни чвор. Овој фази адаптације претходило је уређење рибарнице, која сада има нове инсталације, опрему, расхладне коморе, витрине и биодробилицу.

Комунално *сшамбено* се и у протеклој години редовно и ажурно старало о одржавању јавне расвјете, локалних путева и водотокова и зеленила, те реализовало пројекте изградње или реконструкције јавне расвјете, обнављања хоризонталне сигнализације у магистралном појасу, заштитних ограда и аутобуских стајалишта, те уређењу зелених скверова.

Предузеће *Чистоћа* је наставило са улагањем значајних напора у правцу техничког опремања и обнављања посуда за одлагање отпада, а ради повећања ефикасности и уреднијег изгледа новских улица. Возни парк је ојачан набавком специјалног

возила са аброл контејнером вриједног 44 хиљаде еура, који ће побољшати динамику и транспорт отпада од рециклажног центра у Мељинама до привременог складишта комуналног отпада Тисове греде. Набављен је и мањи камион кипер за потребе прикупљања и транспорта кабастог и зеленог отпада. Ово је омогућило да се активности обављају несметано током туристичке сезоне, с обзиром да је број туриста и количина произведеног отпада знатно већа него у претходној години. Такође, радионица је опремљена хидрауличном дизалицом носивости 25 тона. која је омогућила квалитетнију поправку и одржавање возила.

Вриједи поменути да је, поред редовних активности, *Чистоћа* заједно са Службом заштите и спасавања, редовно прала и дезинфиковала јавне површине, као и да је посебна пажња посвећена одржавању незакупљених плажа. Током августа 2021. године започети су радови на ширењу Склоништа за напуштене псе, након којих ће капацитет бити повећан за 20 мјеста. *Чистоћа* је учествовала у пројектима *Подришка припреми пројекта за сектор животне средине и климатских промјена* и *Youth drive*, кроз које су обезбијеђени нови контејнери и информативне табле.

У минулом периоду, предузеће *Водовод и канализација* је успјешно реализовало значајну инвестицију уређења баждарнице у погону у Зеленици. Опрема у овом објекту је техничко-технолошки иновирана кроз набавку и уградњу новог испитног стола. Изграђено је више од три километра нових цјевовода, у: Србини, Игалу, Суторини, Ратишевини, на Челима и Подима. Стално се ради на одржавању резервоара и простора око њих, као и подморских канализационих испуста. У току су завршни радови на уређењу водозахвата Опачица у циљу добијања Водне дозволе од стране Управе за воде Црне Горе, а такође је извршено детаљно геодетско снимање граница водних зона, чиме ће

дефинитивно бити заокружено водно подручје прве и друге зоне снабдијевања најважнијег водног ресурса наше општине. Предузеће *Водовод и канализација* је финансирало геодетско снимање главног челичног цјевовода кроз Конавле, у дужини од око 21 километра и започето је снимање главног челичног цјевовода кроз нашу општину, те снимање секундарне и терцијарне мреже и тачно позиционирање свих потрошача.

Комплетан нови канализациони систем на херцеговској ривијери, и поред пројних проблема, функционише у аутоматском режиму рада пумпних станица. Током прве половине 2021. године

извршена је дефектажа свих пумпних агрегата и ремонт шест од њих, о чему се стара *Друштво за изградњу водоводне и канализационе инфраструктуре*. Након усвајања одлуке о изласку из „Водакома“ и бројних изазова у финансирању овог пројекта преко *Kfw* банке, Општина наставља да сопственим снагама рјешава проблеме, како би омогућила да систем ради у пуном капацитету. Почетком 2021. започети су радови на изградњи канализационог колектора у насељу Водице-Баошићи, а завршене су процедуре за колекторе: Амаро-Кумбор, Олимпија-Кумбор и Мељине код тунела.

Одржавању комуналног реда у граду допринијела је и Служба комуналне полиције и инспекцијског надзора, како непосредним опажањем на терену, тако и на основу запријемљених пријава. Допринос који комунални инспектори и полицајци дају својим радом посебно је дошао до изражаја током пандемије, када је одржан систем рада у три смјене, а у периоду туристичке сезоне и двадесетчетворочасовни рад.

Локална управа наставила је са активностима на унапријеђењу услова за рад ватрогасаца и спасилаца, које су током протеклих неколико године новску Службу заштите и спасавања учиниле једном од најбоље опремљених у Црној Гори. Ове пожарне сезоне ситуација на територији општине је успјешно контролисана и увијек је на вријеме реаговано у случају потребе. Новљани су и

помагали у гашењу пожара у другим општинама, Никшићу, Цетињу и Бару. Такође, учествовали су у акцијама дезинфекције јавних површина и допремања воде домаћинствима у току сушног периода.

Новска Служба је и једина у земљи која има сертификованог инструктора са међународном лиценцом за обуку спасилачких паса и њихових водича, као и пса трагача. Ове године набављене су и лјетње униформе за припаднике Службе. Општина је подржала пројекат *BALANCE – Управљање земљотресима већих размјера на западном Балкану кроз заједничке активности прекограничне сарадње*, који реализује Директорат за заштиту и спасавање у сарадњи са партнерима из 14 европских институција и организација. Наредне године у плану је организација теренске вјежбе на тему

земљотреса, чији је акценат на заштити културних добара и пружању подршке дјечи и особама са посебним потребама, а у циљу унапређења капацитета за припремљеност и реаговање у случају катастрофа.

Поред изградње јавне гараже у центру града, *смарти* систем паркирања уведен је на посебно паркиралиште код пијаце у Игалу, гдје је након доста година обновљена опрема и уведен аутоматизован, централизован систем са самонаплатном станицом. На овом паркингу је у плану инсталација двије јавне станице за пуњење електричних возила, које су *Паркин сервису* одобрене у оквиру пројекта *Развој зелених послова у Црној Гори*. Ово предузеће је унаприједило систем информисања са три инфо-табле са бројчаницима слободних паркинг мјеста.

Рука помоћи када је најпотребније

Дневни центар за дјецу са сметњама и тешкоћама у развоју коначно је добио своје просторије. Новоизграђени, пространи објект у Суторини комплетно је опремљен, лиценциран и почео је са радом.

Објект од 270 квадратних метара има 10 просторија од којих је шест за рад са дјецом, као и спортски терен који је унаприједио могућности са рад са корисницима. Изградња Дневног центра вриједна више од 200 хиљада долара реализована је у сарадњи са америчком морнарицом преко Амбасаде САД.

Дневни центар је започео реализацију пројекта кроз који ће бити набављено специјализовано возило за превоз корисника, уведена савјетодавна услуга за дјецу, родитеље и запослене, те одржане обуке који ће оснажити капацитет установе и побољшати квалитет пружања услуга. Пројекат под називом *Побољшање квалитета услуга које се пружају дјеци са сметњама и тешкоћама у развоју кроз увођење нових услуга обуке и савјешовања за дјецу, родитеље и запослене* – ЕСЦИ одобрен је у оквиру Програма Европске уније и Црне Горе за

запошљавање, образовање и социјалну заштиту, а подржала га је Општина Херцег Нови.

Прву половину протекле године обиљежиле су посљедице изазване пандемијом корона вируса, а прије свега удар на животни стандард грађана. У таквом амбијенту, од посебног значаја били су социјални сервиси Општине Херцег Нови.

Поред редовних активности на побољшању услова за живот, локална управа је у сусрет новогдишњим и божићним празницима покренула акцију набавке поклон-пакета у виду основних животних намирница за породице у тешкој материјалној ситуацији. Сопственим средствима и донацијама локалних привредника, обезбијеђена је помоћ за 300 новских породица.

Буџетом за 2021. годину предидељено је готово 150 хиљада еура за помоћ најрањивијим категоријама становништва, и то: субвенционисање превоза за пензионере, програм помоћи и неге старих лица, побољшање услова живота лица са посебним потребама, станарине за лица у стању социјалне потребе, социјалну помоћ и трошкове

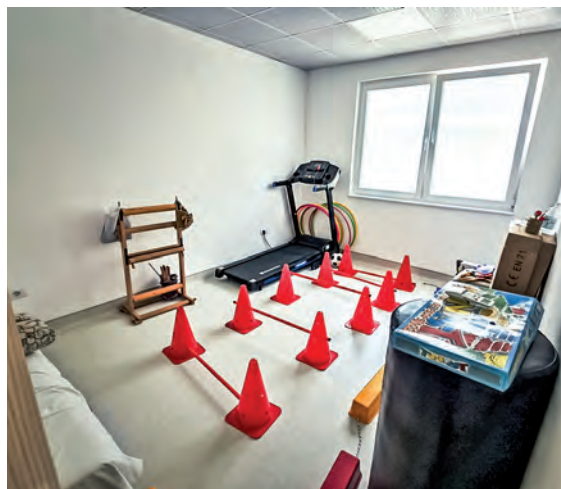
лијечења, као и за реализацију два важна акциона плана, у области инвалидности и за социјалну инклузију Рома и Египћана. У оквиру програма помоћи и неге у кући девет геронтодомаћица свакодневно обилази осамдесетак корисника, олакшавају им свакодневне активности, одржавање домаћинства и социјалних односа.

Такође, општинска управа наставља да додјељује подстицаје за стварање породице - за свако новорођено дијете 100, за треће дијете 300, за близанце 1000 и за тројке 3000 еура. Када је пораст наталитета у питању, у сарадњи са Фондацијом *„И ја имам право да будем мама“* послата је иницијатива за измјену Закона о здравственом осигурању, којом се предлаже да се о трошку државе одобрава неограничен број поступака медицински потпомогнуте оплодње.

У локалном парламенту је усвојена Одлука о учешћу Општине Херцег Нови у заједничкој изградњи објекта у зони мјешовите намјене, гдје је локална управа пружила максималну подршку Синдикату безбједности институција Црне Горе и омогућила рјешавање стамбеног питања за њи-

хове чланове, односно чак 32 породице из Херцег Новог.

У протеклој години усвојен је и Локални акциони план у области инвалидности Општине Херцег Нови за период 2021.- 2023. године. Овај акциони план је резултат заједничког рада јавног, цивилног сектора и грађана, а урађен је у циљу унапређења квалитета живота особа са инвалидитетом. Осим тога, урађен је концепт прилагођавања пјешачких стаза у улицама Браће Гракалић, Јадранска магистрала (кружни ток у Мељинама и раскрсница на Топлој), плато код поште у Игалу и тротоар код амбуланте у Игалу – укупно 49 рампи за лица смањене покретљивости.

Град пјесника и давних јунака

Кућа нобеловца Ива Андрића у Херцег Новом протеклог лjeta је отворена за посјетиоце и програме, и то у години када се обиљежава шест деценија од додјеле Нобелове награде Иву Андрићу. Ово мјесто коначно је постало достојно Херцег Новог и Ива Андрића – дом Нобеловца који ће приповиједати о њему и граду, изузетан додатак културној и туристичкој понуди града, мјесто стваралачких сусрета, средиште и повод рађања нових прича и пројеката.

Од средине априла до септембра преко 4.000 посјетилаца добило је прилику да се кроз сталну музејску поставку „Андрићеве новске сјајне, лица и предјели“ упозна са ликом и дјелом чувеног нобеловца, али и сазна шта је великог писца и дипломату привукло новским улицама и трговима и подстакло да овај град изабере за свој дом.

Отварање Андрићеве куће резултат је рада на пројекту који је трајао више од три године. Прољећа 2017. године почели су први радови на чишћењу и уређењу тада руинираног и занемареног здања, да би тог лjeta Кућа била отворена као објекат у реконструкцији. Потом су услједили крупни грађевински захвати на њеној санацији и ове године је прича заокружена опремањем објекта.

Ревитализацију је финансирала дијелом Општина Херцег Нови, док је други, већи дио средстава обезбјеђен из фондова Европске уније кроз пројекат прекограничне сарадње *Co.Co.Tour*. У оквиру пројекта настао је и туристички пакет чије је полазиште Кућа нобеловца Ива Андрића - двосатна шетачка тура са фокусом на развијени модел еко-музеја и музеја заједнице, кроз коју је представљено културно-историјско, природно, материјално и нематеријално наслеђе.

Плоча са медаљонским ликом писца, сликара и карикатуриста Зука Цумхура постављена је на објекту у Старом граду, у близини градске пијаце и кафане „Херцеговина“ у којој су Новљани често сретали умјетника са чувеним приповједачким даром.

Спомен обиљежје откривено на 100 година од Зуковог рођења представља подсјетник и поруку да су он и Херцег Нови једно другоме припадали, као и да овај умјетник и даље живи у срцима, сјећањима и причама његовог „*трага ђесника и давних јунака*“. Мајстор цртачког приказивања и писменог казивања, учењак и борец, ходољубац и грађанин цијелог свијета живио је у Херцег Новом 20 година и из њега се прије три деценије преселио у легенду.

Спомен плоча краљу Твртку I Котроманићу, који је утемељио Херцег Нови прије више од шест вијекова, обновљена је и враћена подно Сахат куле. На плочи су уклесани лик краља Твртка и текст из оригиналне повеље о оснивању града, која се чува у дубровачком архиву.

Пројекат обнове Павиљона Градске музике добио је током протекле године два значајна признања

– награду на Црногорском салону архитектуре и међународну *BIG SEE Interior Design Award 2021*. Ове награде представљају признање архитекти и конзерватору Срђану Марловићу, као и Општини која је подржала и финансирала овај пројекат, те цијелом Херцег-Новом као граду који чува објекте од непроцјењиве вриједности и значаја.

Пројекти санације и реконструкције Потковичасте куле и бастiona Светог Јеронима кандидовани су за подршку у оквиру капиталног буџета Црне Горе, кроз пријаву на конкурс Министарства просвјете, науке, културе и спорта за пројекте из области заштите културних добара. Осим тога, у дијелу омладинске политике конкурисано је за средства из капиталног државног буџета за подршку санацији и адаптацији Омладинског центра у Старом граду, са циљем да он постане мјесто за младе и дјечије одјељење градске библиотеке.

Култура је веза која мора да траје

Традицију одржавања Празника мимозе није прекинула ни пандемија корона вируса. Иако у мањем обиму и без пучких свечаности, 52. фестивал пружио је квалитетан културни и спортски програм, уз поштовање свих епидемиолошких мјера. Организациони одбор успио је да осмисли садржаје који су послали поруку да ће Херцег Нови, упркос изазовима, увијек одржати најзначајнију и најстарију зимску туристичко-пропагандну манифестацију у земљи.

Умјесто традиционалне феште рибе, мимозе и вина, организована је садња мимозе на више локација, као симбола свијетле будућности Празника. Караван мимозе посјетио је Никшић, Подгорицу, Жабљак, Колашин и Требиње. Традиција кажњавања кривца за све невоље Новљанки и Новљана испоштована је и ове године, а суђење и спаљивање су приказани на програму Радио телевизије Херцег Нови.

52. Празник мимозе добио је једну нову мисију – хуманитарну. Организована су три концерта које је преносио локални јавни сервис, а са циљем сакупљања средстава за опремање школа, како би свако дијете у граду имало могућност да прати онлајн наставу. У акцију су се укључили Мини-

старство просвјете, науке, културе и спорта Црне Горе и Општина Херцег Нови, који су донирали по 10 лаптопова и 10 таблет рачунара херцеговским основним и средњој школи. Дигиталну опрему су донирали и компанија М-тел, предузеће „Чистоћа“ и „Паркин сервис“.

Са попуштањем епидемиолошких мјера у другом дијелу године, културна сцена је оживјела и добијела нову свјежину у друштвени живот града. Сви фестивали по којима се препознаје херцеговско културно лјето успјешно су организовани. Град је био домаћин врхунским музичарима свјетског квалитета, а програми су привукли велики број љубитеља умјетности који су једва дочекали отварање врата новских позорница.

Први у низу били су 38. Дани музике, услиједили су 19. Међународни сајам књига Трг од књиге, 34. Филмски фестивал Херцег Нови - Монтенегро филм фестивал, Трг од ћирилице, *Guitar art summer fest*, *Jazz bay Montenegro*, Херцеговски стрип фестивал, Међународни фестивал клапа. Обиљежено је 135 година рада Градске музике Херцег Нови и 50 година рада мажоретки, који су неизоставан дио културне слике, симболи и амбасадори града.

Вођена намјером да стратешки приступа развоју културе, Општина је покренула истраживање културних потреба и пракси грађана Херцег Новог. Резултати истраживања биће основ за израду Стратегије развоја културе, покретање нових програма, те одређивање смјерница које и какве програме локална управа треба финансијски да подржи.

Херцеговска Јавна установа културе *Херцег Фест* је током протеклог периода организовала 80 различитих програма, самостално или у сарадњи са другим институцијама. Програми су били добро медијски пропраћени и изазвали су пажњу публике у граду и шире. Ова установа је на основу параметара пословања заслужила сертификат А+ бонитетне изврсности који је додијелила бонитетна кућа *Wall*, а што је позиционира међу најконкурентније црногорске фирме.

Јавна установа *Градски музеј Мирко Комненовић и галерија Јосип Бео Бенковић* добитник је гранта Америчке амбасаде за реализацију пројекта чишћења, конзервације и рестаурације збирке икона Градског музеја. Циљ пројекта је да се након спровођења конзерваторских мјера заштите

над иконама, ужа и шира јавност упозна са овим јединственим културним благом које има историјски, умјетнички, научни и образовни значај.

Музеју је кроз програм Америчке амбасаде одобрен пројекат конзервације и рестаурације иконографске збирке. Укупна вриједност пројекта износи готово 45 хиљада америчких долара. На овај начин биће рестаурирана и конзервирана збирка 20 икона из 17. и 19. вијека, које представљају заштићено културно добро. Такође, Музеју су из државног Програма заштите и очувања културних добара за 2020. годину одобрена средства за истраживање археолошке локације Видов врх и наставак конзервације предмета из етнографске збирке.

Када је у питању херцеговска *Библиотека и читалишница*, сајт ове установе посебно је дошао до изражаја у вријеме пандемије, а највише пажње посјетилаца привлачи Дигитална колекција, која се редовно допуњава новим садржајима. Поред *Трија од књије*, организована је панел-дискусија о писмености и књижевне промоције у Кући Ива Андрића и Дворани Парк, а у више наврата грађани су имали прилику да се бесплатно учлане.

Јавни радио-дифузни сервис Радио телевизија Херцег Нови је први пут реализовала новогодишњи телевизијски програм у сопственој продукцији, у трајању од два сата и 30 минута. Набављена је потребна опрема и први пут урађен пренос концерта уживо, након чега су грађани на

програму РТХН имали прилику уживо да прате културна дешавања и фестивале, што је значајно допринијело квалитету програма, али и промоцији самих манифестација. Такође, уведени су телевизијски преноси засиједања локалног парламента. Омогућено је праћење програма преко интернета, чиме је РТХН постала доступна гледаоцима широм планете.

У области издавачке дјелатности Општина је подржала пројекат објављивања књиге Милице Стојкић Ђурановић *Бокешке душе*. Такође, локална управа је помогла снимање филмова на територији града, међу којима су Тома редитеља Драгана Бјелогрића и документарца *Тврђава Бока* продукције Код.

Град по мјери младих

Од поклона за новорођенчад, преко новогодишњих поклона па до стипендија за студенте, Општина Херцег Нови током цијеле године подстиче и охрабрује дјецу, младе и њихове породице.

У новске школе и вртиће и протекле године су стигли новогодишњи пакетићи за најмлађе, захваљујући Општини Херцег Нови. Локална управа је обезбиједила око 1.700 пакетића, за сву дјецу у новским вртићима, ђаке прва четири разреда основних школа, мале суграђане са Луштице и кориснике Дневног центра за дјецу са сметњама и тешкоћама у развоју.

Студентске стипендије које додјељује Општина Херцег Нови повећане су са 63 на 90 еура мјесечно одлуком која је једногласно усвојена у локалном парламенту. Цијенећи стратешко опредјељење Општине Херцег Нови да афирмише младе образоване појединце, а посебно узевши у обзир тешку социјално економску ситуацију у држави, Општина Херцег Нови повећањем мјесечних издвајања по овој основи додатно помаже побољшању услова школовања младих Новљана.

Херцег Нови цијени успјехе младих људи, потврђује то додјелом награде најбољем студенту, као и диплома и поклона за ученике који су добитници дипломе „Луча“ и награђени на државном и међународним такмичењима, а ове године их је било чак 76. Из домена додјеле студентских стипендија, помоћи даровитим ученицима и студентима, разних студентских и ученичких олашница, награде студентима и ученицима без родитељског старања у школској 2020/21. одобрено је 65 стипендија.

У дијелу унапријеђења услова за рад у васпитно-образовним установама у Херцег Новом, Општина је издвојила 14.000 еура. Финансијски су помогнуте школе ЈСМШ *Иван Горан Ковачић* и ОШ *Милан Вуковић*, а помогнута је и набавка *џаметине табле* за основне школе *Илија Кишић* и *Орјенски баџалон*.

Покренута је иницијатива за повраћај задужбине у Србини и сачињен програмски задатак за реконструкцију објекта Старе закладне школе. Секретаријат за културу и образовање наставља са добром праксом обезбјеђивања бесплатног ђачког превоза, помогао је одржавање општин-

ских сусрета рецитатора и школу за талентоване шахисте, као и организацију више радионица за младе.

Херцег Нови је одабран за учешће у Регионалном програму локалне демократије на Западном Балкану 2 (*ReLOaD2*), заједно са Котором, Тивтом и Будвом. Средства предвиђена у оквиру Програма Уједињених нација за развој (UNDP) локалне самоуправе ће искористити за јачање омладинске политике. Поред овога, Општина Херцег Нови је учесник у два међународна пројекта из области омладинске политике, чија реализација је одложена због актуелне епидемиолошке ситуације - *European Youth Empowerment – Festivals* (EYE) и *European Volunteering Engagement Network* (EVEN).

Локална управа наставља учешће у пројекту Европска омладинска картица, којим се млади људи охрабрују да постану активни грађани, агенти солидарности и носиоци позитивних промјена у својим заједницама. До сада је више од 400 Новљанки и Новљана добило своју картицу са мотивима града и на дневном нивоу користе све њене бенефите.

Спортисти су златна медаља Херцег Новог

Херцег Нови представља својеврстан спортски феномен и перјаницу олимпијског и црногорског спорта. Само на Олимпијади у Токију учествовао је 21 олимпијац из овог града од 30 хиљада становника, међу којима 13 спортиста, пет тренера, доктор, физиотерапеут и судија. У њихову част организована је *Олимпијска ноћ*, као још једна потврда да ће Општина наставити да слави и афирмише успјехе новских спортиста, помаже спортске колективе и његује младе таленте.

Општина се укључила у обезбјеђивање услова за несметан рад Пливачког-ватерполо клуба *Jagran*, након што је дошло до урушавања крова базена Института *Др Симо Милошевић*. У сарадњи са клубом договорено је прелазно рјешење у најбољем интересу града и спортиста - инсталација балона на базену на Шкверу. Градско руководство је подржало овај пројекат, који ће ватерполистима и пливачима омогућити да у овом објекту тренирају и током зимског периода.

Локална управа је и у протеклој години финансирала редован рад 46 градских спортских организација, којима су средства одређена кроз конкурс. Такође, подржана је организација де-

шавања у оквиру спортског програма Празника мимозе и прославе празника града, као и бројних других спортских манифестација. Пружена је финансијска подршка спортским клубовима и талентованим спортистима за одлазак на припреме и наступе на државним и међународним такмичењима, као и за превоз дјецe на тренинге и набавку спортске опреме. Уз помоћ Општине реконструисана је трибина на стадиону Фудбалског клуба *Италија 1929*. Настављена је сарадња са Факултетом за менаџмент Херцег Нови, у циљу стипендирања талентованих новских спортиста.

Општина је трећу годину заредом у сарадњи са Факултетом за менаџмент обезбиједила студентске стипендије за перспективне спортисте, како би образовање наставили у свом граду. Ове године стипендије је добило 14 спортисткиња и спортиста ПВК *„Jagran“*, КК *„Приморје 1945“* и ЖОК *„Албаширос“*.

Најупечатљивији успјеси у протеклој години су: ПВК *Jagran* је стандардни члан најелитнијег европског такмичења Лиге шампиона, а на Олимпијаду у Токију послао је чак 10 спортиста из Херцег Новог; једриличар Миливој Дукић имао је трећи узастопни наступ на Олимпијади и тамо тријумфовао на једној од регата; боксер Дилан Прашовић био је у борби за свјетског првака WBO у крузер категорији коју је на стадиону Тотенхем гледало око 65.000 посјетилаца; КК *Приморје 1945* је прволигаш и претедент за улазак у АБА 2 лигу; пласман у бараж за улазак у Прву фудбалску лигу Црне Горе ФК *Италија 1929*; Столотениски клуб *Нови* апсолутни је првак Црне Горе у свим узрастима и категоријама, а ЖОК *Албаширос* ушао је у плеј-оф прве одбојкашке лиге Црне Горе, што је највећи успјех женске одбојке у Херцег Новом.

Орјен препознатљива тачка активног туризма

Орјен је овог лета постао препознатљива тачка на *outdoor*, односно еко-активној туристичкој мапи. Шетачке, планинарске и бициклическе туре кроз Парк природе одушевиле су све посјетиоце ове планине.

Велико интересовање исказали су туристи из хотелског смјештаја, међу којима и једини хотел са седам звјездица у Европи, *One & Only*. Сарадња је настављена и са *Лазуре*, као и са другим хотелима и агенцијама из града и Боке. У оквиру ових тура Орјен су посјетили гости из: Сједињених Америчких Држава као најбрјонији, Србије, Хрватске, Русије, Украјине, Турске, Њемачке, Уједињених Арапских Емирата, Канаде и Аустрије. Менаџменти хотела препознали су понуду Парка, а квалитетом услуге Агенција је стекла њихово велико повјерење и доказала да Орјен може да задовољи и најзахтјевније свјетске туристе.

Понуда је проширена са планинским бициклическим турама, које су све траженије. За госте са више искуства и праве авантуристе отворена је и могућност организације индивидуалних тура у пратњи искусних планинарских водича, а завршено је и трасирање Стазе здравља дуге 8,4 километра.

Значајно интересовање током летњег дијела године изазива и Авантуристички парк на Врбању, чија управа је током протекле године започела сарадњу са образовним установама и организацију часа у природи са бесплатним улазом за ђаке.

Информативни и едукативни центар Парка природе Орјен добио је прву изложбено-едукативну ботаничку башту у Црној Гори. У њој можете наћи све ријетке и ендемичне врсте са Орјена. Овај пројекат подржан је кроз донацију Свјетске еколошке мреже за заштиту биодиверзитета из Француске, а након значајних успјеха пројекта *Конзервација ендемичних, ријетких и ујрожених врста на планини Орјен*. Осим тога, Агенција за развој и заштиту Орјена наставља да ради на jaчању система управљања заштићеним подручјем, развијању инфо-центра и едукацији грађана о богатствима која крије планина изнад Херцег Новог.

Почетком године, Агенцији која је управљач Парка природе, одобрен је мини грант за пројекат *Еко Вил Орјен* и потписан уговор о сарадњи са Парковима Динарида. Пројекат је усмјерен на економско оснаживање и едукацију жена са по-

дручја Орјена, у циљу одрживе валоризације ресурса и креирања препознатљиве локалне понуде тог подручја.

Агенција је наставила и са активностима на пољу заштите и валоризације баштине Парка природе. У условима које су допуштале епидемиолошке мјере, организовано је више дешавања и презентација са циљем промоције спелеолошких, археолошких и културних вриједности Орјена, међу којима су: Орјенски маратон, Над Боком по мјесечини, Отворено првенство у градњи сувомеђе, Ревиијално бућарско првенство на Орјенском седлу.

Израђена су два видиковца у срцу Орјена, захваљујући прекограничном пројекту Туристичке организације Херцег Нови *Cycling Rural*. Локације су на дијелу макадамске трасе *Salty and Sweet*, чиме је порасла атрактивност ове трасе. Постављене су инфо табле и нова сигнализација на три јединствене руте за планински бициклизам, а све у складу са високим еколошким стандардима.

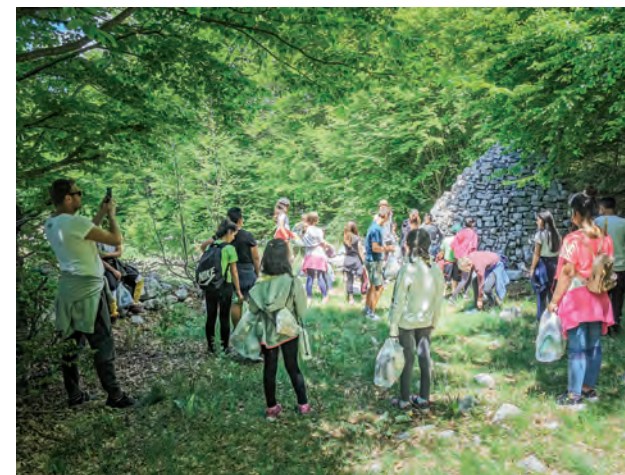
Осим овог, Туристичка организација је партнер и на пројекту *Wonder-Child Friendly destinations* који се имплементира у оквиру другог позива Адри-

он програма, а тежи повећавању атрактивности и конкурентности дестинација из Јадранско-јонске регије захваљујући приступу прилагођеном дјеци.

У циљу промоције укупне туристичке понуде Херцег Новог, а у немогућности да за то користи традиционалне начине услјед пандемије вируса корона, Туристичка организација се окренула интензивном дигиталном маркетингу и угостила представнике водећих европских агенција и туроператора за развој дестинације. Реализоване су и бројне студијске посјете новинара и екипа медијских кућа из региона и иностранства.

На унапријеђењу понуде радила је и Агенција за газдовање градском луком, иако је минута година била изразито неповољна за развој наутичког туризма и пословало се у отежаним условима. Поред одржавања постојеће инфраструктуре, уграђени су нови ормари за снабдијевање пловила електричном енергијом. Успјешно се приводи крају пројекат *Reglports* на којем је Агенција партнер, а у оквиру којег ће у градској луци бити инсталирана опрема за мониторинг, опремљена канцеларија и постављена мала метеоролошка станица.

Капија Црне Горе ка Европи

Број партнера из региона, Европе и свијета са којима је Херцег Нови успоставио сарадњу и пријатељске односе издваја га од многих других, чак и значајно већих градова. Препознат је и као поуздан сарадник на прекограничним пројектима претприступних програма Европске уније и других фондова. Све ове чињенице чине Херцег Нови капијом Црне Горе ка Европи.

Година за нама била је јубиларна за побратимство Херцег Новог и Новог Места. Пет деценија пријатељства свечано је обиљежено откривањем споменика посвећеног Херцег Новом у парку новомештанске „Библиотеке Мирана Јарица“ и потписивањем протокола о сарадњи у области туризма. Иза ова два града је 50 година сарадње, међусобног разумијевања и богате размјене које ни најтеже друштвене околности нису могле омести, а испред њих још много година партнерства и заједничких пројеката.

Настављена је комуникација са представницима Петрограда, у циљу потписивања споразума о сарадњи у области просвјете и културе, те успостављена сарадња са Руско-српском фондацијом за културу и наслијеђе.

Своју солидарност Херцег Нови је показао и након земљотреса који је погодио хрватски град Петриња. Општина је донирала финансијска средства Црвеном крсту Републике Хрватске, са намјером да пружи руку помоћи страдалим породицама.

Настављена је добра сарадња са међународном асоцијацијом *Newcastles of the World*, као и са дипломатско-конзуларним представништвима европских земаља у Црној Гори. Током протеклих мјесеци директни разговори о повезивању и партнерству вођени су у Херцег Новом са: амбасадором Руске Федерације Владиславом Маслениковим, амбасадором Румуније Матеи Виорел Арделеануом, амбасадором Краљевине Норвешке Јерн Еуген Јелстадом и амбасадором Кипра Деметриосом Теофилактоуом.

Одржана је 14. Конференција председника парламената малих европских држава, што је најзначајније окупљање високих државних званичника у Херцег Новом у протекле три деценије. Тим поводом председник Општине, Стеван Катић је угостио председника Представничког дома Луксембурга, Фернанга Етгена и уприличио радну

вечеру за делегације Андоре, Исланда, Кипра, Луксембурга, Монака и Сан Марина.

Остваривши изузетан успјех на Другом позиву ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска-Босна и Херцеговина-Црна Гора, Општина Херцег Нови постала је најуспјешнија локална самоуправа из те три земље по броју одобрених прекограничних пројеката. Укупна вриједност три пројекта, у оквиру којих Херцег Нови сарађује са 12 партнера, износи 4,5 милиона еура, од чега је буџет за наш град око милион еура. Пројекти су у току и спроводе се планираном динамиком.

Кроз пројекат *Wood Key* планиран је систем топлификације спортске дворане у Игалу, уградњом котлова на пелет за које је расписан тендер и потписан уговор о набавци, као и израда заједничке стратегије о коришћењу обновљивих извора енергије. Захваљујући пројекту *Fortitude*, тврђава Форте Маре треба да добије низ нових садржаја, изложбени простор, као и модерну сценску опрему. Кроз *Flood&Fire* биће, између осталог, набављено високософистицирано ватрогасно возило, дрон са термо-камером и сензорима, интервенцијски систем за отпорност на катастрофе

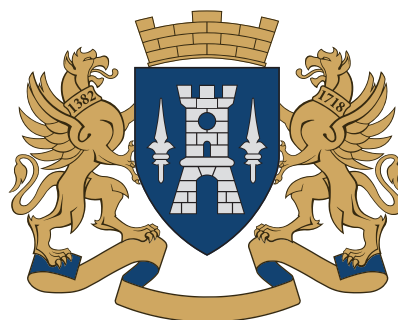
и спасилачка опрема за потребе Службе заштите и спасавања општине Херцег Нови, за које је расписан тендер и потписан уговор о набавци.

У протеклом периоду Канцеларија за међународну сарадњу је успјешно завршила спровођење пројеката *Co.Co. Tour* и *Adrinet*, у оквиру ИПА програма прекограничне сарадње Италија-Албанија-Црна Гора. Кроз *Co.Co. Tour* успјешно је обновљена и отворена за посјетиоце Кућа Ива Андрића, а реализацијом пројекта *Adrinet* извршено је чишћење морског дна на одређеним локацијама, мапиране су локације са изгубљеном опремом за рибарење и набављени ГПС локатори.

Канцеларија је наставила да у име Општине учествује у пројектима ЕУ програма Европа за грађане – у току су *ACHIEVE*, *EYE-Festivals* и *EUISM* одложен је почетак пројекта *EVEN* услед пандемије, а завршен *KNOTS*. У ове пројекте укључени су новски средњошколци и НВО сектор.

Још један прекогранични пројекат који је одобрен на Другом позиву ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска-Босна и Херцеговина-Црна Гора имплементира Агенција за иградњу и развој града. Активности пројекта *Прекогранична шемајска туристичка дестинација: Стара ускоштрачна жељезничка пруга Биро 2* су сконцентрисане око трасе којом је Биро пролазио, а укупна вриједност износи око 300.000 еура. У току је изградња бициклическе стазе од тржног центра ХДЛ до некадашњег мотела *Виногради*, са пратећим оградама, атрактивним садржајима и сигнализацијом, а до краја текуће године у плану је реализација главног пројекта парка за планински бициклизам и полигона за бициклисте.

ОПШТИНА
ХЕРЦЕГ НОВИ

Трг Маршала Тита 2
85340 Херцег Нови
+382 (0) 31 321 052, централа
+382 (0) 31 321 564
Е-адреса: kabinet@hercegnovi.me
www.hercegnovi.me